

Dosarul nr. 2ra-1488/22
2-19097739-01-2ra-12102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – M. Frunze
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, M. Anton, O. Cojocar

DECIZIE

25 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de Ion Duca,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Duca
împotriva Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău,
intervenient accesoriu Maria Zbigli cu privire la anularea deciziei comisiei de
concurs, încheierea contractului individual de muncă cu emiterea ordinului și
repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins apelul declarat de Ion Duca și s-a menținut hotărârea din 29 iunie 2021 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 21 mai 2019 Ion Duca a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău,
intervenient accesoriu Maria Zbigli cu privire la anularea deciziei comisiei de
concurs, încheierea contractului individual de muncă cu emiterea ordinului și
repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul Ion Duca a indicat că prin ordinul Direcției
Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău nr. 1875 din
28 decembrie 2018 a fost inițiat concursul pentru ocuparea funcției vacante de
director al Liceului Teoretic „Alexandru cel Bun” din or. Sângera. Ion Duca personal
a depus actele de participare la concurs și a fost admis la concursul menționat.
Învingător al concursului a fost declarată Maria Zbigli .

A considerat că concursul a fost organizat și desfășurat cu încălcarea pct. 4, 9,
25, 26 subpct.2), 28, 401 , 41-51, 53-55, 59, 60 din Regulamentul cu privire la
organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director și

director adjunct în instituțiile de învățământ general, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 163 din 23 martie 2015 (cu modificările și completările ulterioare), iar rezultatele acestuia urmând a fi anulate.

Reclamantul a susținut că concursul a fost fraudat, aranjat astfel încât candidatul Maria Zbigli, agreată de către organizatorul concursului, să fie declarată câștigătoare, în detrimentul său, criteriul competenței devenind total irelevant.

Ion Duca a menționat că el personal nu a fost evaluat în mod obiectiv și imparțial de către comisia de concurs, iar candidatul câștigător a fost supraapreciat, fiindu-i acordat punctaj pe care nu l-a meritat.

Prin cerere suplimentară a indicat că la data depunerii actelor de participare la concurs Maria Zbigli nu avea o vechime în activitate didactică de cel puțin trei ani, vechimea didactică constituind 2 ani și 5 luni. Respectiv, toate deciziile comisiei de concurs referitoare la Maria Zbigli, consemnate în procesele-verbale din 13 martie 2019 și din 04 aprilie 2019, sunt ilegale și urmează a fi anulate.

Ion Duca a susținut că personal a promovat toate etapele concursului și respectiv, trebuia să fie declarat câștigător al concursului cu încheierea corespunzătoare a contractului individual de muncă și emiterea de către Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău a ordinului de numire a subsemnatului în funcția de director al Liceului Teoretic „Alexandru cel Bun” din or. Sângera pe un termen de 5 ani.

Având în vedere că Maria Zbigli nu trebuia să fie admisă la concurs, ea ilegal a susținut și a fost promovată de către comisia de concurs la etapele II, III și IV, a fost evaluată ilegal și ilegal a fost declarată câștigătoare a concursului în detrimentul său. A indicat că prin desfășurarea ilegală a concursului a fost prejudiciat moral.

A mai invocat că, ca o consecință firescă a anulării tuturor etapelor concursului la care a participat Maria Zbigli se impune anularea ordinului Direcției generale educație, tineret și sport a Consiliului municipal Chișinău nr. 1350-p din 15 aprilie 2019 „Cu privire la numirea în funcție”, precum și constatarea în baza art. 84 alin. (1), (2) și (5) din Codul muncii a nulității contractului individual de muncă nr.51 din 15 aprilie 2019, încheiat între Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău și Maria Zbigli.

A solicitat:

- anularea deciziei comisiei de concurs a Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău, consemnată în procesul-verbal al comisiei de concurs din 13 martie 2019 în partea admiterii Mariei Zbigli la concursul pentru ocuparea funcției de director al Liceului Teoretic „Alexandru cel Bun” din or. Sângera (etapa I și a II-a); -

- anularea deciziilor comisiei de concurs a Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău, consemnate în procesul-verbal din 04 aprilie 2019 al Comisiei de concurs în partea aprobării rezultatelor etapelor II (testul Mariei Zbigli), III (evaluarea CV al Mariei Zbigli) și IV (interviul Maria Zbigli și de declarare a ei învingător al concursului);

- anularea rezultatelor concursului pentru funcția de director al Liceului Teoretic „Alexandru cel Bun” din or. Sângera și anume decizia comisiei de concurs a Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău din

04 aprilie 2019, prin care Maria Zbigli a fost declarată învingător al concursului menționat;

- anularea ordinului Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău nr. 1350-p din 15 aprilie 2019 „Cu privire la numirea în funcție”;

- constatarea nulității contractului individual de muncă nr.51 din 15 aprilie 2019, încheiat între Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău și Maria Zbigli,

- obligarea Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău să convoace comisia de concurs, instituită prin ordinul nr. 329 din 13.03.2019, să îl declare câștigător pe Ion Duca al concursului pentru funcția de director;

- încasarea de la Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău a prejudiciului moral în sumă de 6 000 lei.

Prin hotărârea din 29 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 05 iulie 2021, în termenul legal, Ion Duca a contestat-o cu apel.

Prin decizia din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Ion Duca și s-a menținut hotărârea din 29 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 23 septembrie 2022 Ion Duca a declarat recurs împotriva deciziei din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că concluziile instanțelor de judecată expuse în hotărâri sunt eronate și vin în contradicție cu circumstanțele cauzei. Susține că potrivit-procesului verbal și înregistrării audio a ședinței de judecată din 07 iunie 2021, în cadrul căreia au fost cercetate toate înscrisurile anexate la dosar, inclusiv și actele în vederea participării la concursul pentru ocuparea funcției de director la Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun” din or. Sângera, Maria Zbigli avea vechime în activitatea didactică de 2 ani și 5 luni, iar probe ce ar confirma contrariul la materialele dosarului nu au fost anexate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc, decizia instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului Ion Duca la 26 iulie 2022, însă probe care să confirme recepționarea ei la materialele dosarului lipsec (f.d. 63 vol. II). Prin urmare, recursul declarat la data de 23 septembrie 2022 se prezumă a fi depus în termen.

La data de 18 octombrie 2022 și respectiv de 21 octombrie 2022 Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău și Mariei Zbigli le-au fost notificate copia recursului declarat de Ion Duca, explicându-le dreptul de a depune referință asupra criticilor formulate în recurs. (f.d. 103 vol. II).

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite

recursul, de a casa decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei rezultă că prin ordinul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului Municipal Chișinău nr. 1875 din 28 decembrie 2018 s-a inițiat procedura de concurs pentru ocuparea funcției vacante de director în cadrul Liceului Teoretic „Alexandru cel Bun” din or. Sângera (f.d.5) și în conformitate cu prevederile pct. 25, 26 și 28 al Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director și director adjunct în instituțiile de învățământ general, s-a instituit comisia de organizare și desfășurare a concursului.

Prin procesul-verbal al ședinței comisiei municipale de concurs pentru ocuparea funcției de director al Instituției Publice Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun” din 13 martie 2019 s-a stabilit că candidații Ion Duca și Maria Zbigli întrunesc condițiile de participare la concurs, fiind admiși la a II-a etapă a concursului (f.d.8-10, 96-98).

La data de 21 martie 2019 Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului Municipal Chișinău, a desfășurat a II etapă a concursului pentru ocuparea funcției de director al Instituției Publice Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun”, la care au participat Maria Zbigli și Ion Duca, care au acumulat câte 12 puncte la această probă (f.d.183-206).

Drept urmare a evaluării cunoștințelor profesionale și manageriale, ambii candidați la funcția de director al Instituției Publice Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun”, Maria Zbigli și Ion Duca au fost promovați la participarea celei de a III etapă a concursului (f.d.181).

Potrivit punctajului final la concursul pentru ocuparea funcției de director al Instituției Publice Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun”, Maria Zbigli a obținut 9,21 puncte, iar Ion Duca a obținut 7,76 puncte.

Prin procesul-verbal al ședinței comisiei municipale de concurs pentru ocuparea funcției de director al Instituției Publice Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun” din 04 aprilie 2019, învingător al concursului a fost considerată Maria Zbigli (f.d.11-14, 99- 104).

Prin contractul individual de muncă nr. 51 din 15 aprilie 2019, încheiat cu Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului Municipal Chișinău, Maria Zbigli a fost angajată în funcția de director al Instituției Publice Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun” din or. Sângera, pe o perioadă de 5 ani (f.d.105-107).

Prin ordinul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului Municipal Chișinău nr.1350 din 15 aprilie 2019 Maria Zbigli a fost numită în funcția de director al Instituției Publice Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun”, or. Sângera în conformitate cu prevederile art. 50 (5) din Codul educației, art. 55 lit. g) din Codul muncii, începând cu 15 aprilie 2019 pe o perioadă de 5 ani, având drept temei contractul individual de muncă nr. 51 din 15 aprilie 2019 (f.d.108).

Invocând că concursul a fost fraudat și că la data depunerii actelor de participare la concurs Maria Zbigli nu avea o vechime în activitatea didactică de cel

puțin trei ani, vechimea didactică constituind 2 ani și 5 luni, Ion Duca s-a adresat cu prezenta acțiune.

Fiind investite cu judecarea cauzei, instanța de apel și instanța de fond au respins acțiunea, indicând că concursul a fost desfășurat în strictă conformitate cu prevederile legale și comisia de concurs s-a condus de prevederile Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director și director adjunct în instituțiile de învățământ general, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 163 din 23 martie 2015, precum și de prevederile Instrucțiunii Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 2205 din 06 noiembrie 2015 cu privire la evaluarea candidaților la funcția de director al instituției de învățământ general și profesional tehnic.

Instanțele ierarhic inferioare au conchis că înscrisurile anexate la dosar denotă că la data depunerii actelor în vederea participării la concursul pentru ocuparea funcției de director al Liceului Teoretic „Alexandru cel Bun” din or. Sângera, Maria Zbigli avea vechime în activitatea didactică de 4 ani, 1 lună și 25 zile, menționând că o probă contrară a acestui fapt nu a fost anexată la dosar de către Ion Duca.

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei și a interpretat eronat normele de drept material, fapt ce impune necesitatea casării deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei spre judecare.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Articolul 239 din Codul de procedură civilă statuează că hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Colegiul consideră că instanța de apel prematur a stabilit legalitatea condițiilor desfășurării concursului, menționând că Maria Zbigli a întrunit toate cerințele de participare la concurs, în lipsa probelor confirmative în acest sens.

În conformitate cu pct. 14 subpct. 3) din Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director și director adjunct în instituțiile de învățământ general, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr.163 din 23.03.2015, la funcția de director al instituției de învățământ general poate candida persoana care are o vechime în activitate didactică de cel puțin trei ani.

Instanța de recurs consideră că instanța de apel nu a verificat dacă condiția impusă de subpct. 3) din Regulament de admitere a Mariei Zbigli la concurs privind întrunirea vechimii în activitatea didactică de cel puțin 3 ani a fost materializată prin acte confirmative.

Instanța de apel la baza calculării și stabilirii vechimii în activitatea didactică de 4 ani, 1 lună și 25 zile a Mariei Zbigli a pus datele din carnetul de muncă,

menționând că conform acestora Maria Zbigli a activat în funcția de profesor de limbă engleză la Academia de Studii Economice în perioada de timp din data de 01 septembrie 1999 până la 01 noiembrie 2001, vechimea în muncă constituind 2 ani și 2 luni, precum și în funcția de profesor de limbă engleză la Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun”, or. Sângera în perioada de timp din data de 05 martie 2012 până la data de 01 iunie 2012, vechimea în muncă constituind 2 luni și 25 zile.

Concomitent, instanța de apel a menționat că conform extrasului din ordinul nr.6 din 01 septembrie 2013 Maria Zbigli a activat în funcția profesor de limbă engleză la Gimnaziul Țigănești prin cumul pe perioada determinată din data de 01 septembrie 2013 până la 31 mai 2015, vechimea în muncă constituind 1 an și 9 luni.

Instanța de recurs menționează că informațiile cu privire experiența profesională a Mariei Zbigli a fost sintetizată în Curriculum Vitae, anexată la materialele cauzei (f.d. 126-127 vol. I).

Colegiul observă că constatările instanței de apel referitor la activitatea didactică a Mariei Zbigli în calitate de profesor de limbă engleză la Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun” din or. Sângera și la Gimnaziul Țigănești nu se regăsesc în Curriculum Vitae. Cu toate acestea, instanța de apel nu a solicitat confirmarea acestei informații prin prezentarea anumitor acte, iar extrasul din ordinul nr. 6 din 01 septembrie 2013, care ar proba activitatea pârâtei la Gimnaziul Țigănești, contrar mențiunilor instanței de apel, la materialele dosarului lipsește. Mai mult, ordinul nr. 6 din 01 septembrie 2013 nu a fost indicat în cererea de participare la concurs a Mariei Zbigli, care, de altfel, nu este indicat nici în carnetul de muncă.

Aceste circumstanțe fac incertă concluzia instanței de apel privind întrunirea vechimii în activitatea didactică a Mariei Zbigli de 4 ani, 1 lună și 25 zile.

Prin urmare, este eronată mențiunea instanței de apel, precum că Maria Zbigli a intervenit cu probe pertinente și concludente, care cu certitudine confirmă vechimea în activitatea didactică de 4 ani, 1 lună și 25 zile. Dimpotrivă, instanța de recurs a stabilit lipsa acestor probe, ceea ce creează circumstanțe contradictorii, ce necesită verificare suplimentară.

În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În conformitate cu art. 130 alin. (1-4) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Instanța de apel, însă, nu a solicitat acte suplimentare în măsură să determine cu certitudine circumstanțele invocate, fiind necesară o prezentare suplimentară a probelor în vederea stabilirii vechimii în activitatea didactică a Mariei Zbigli.

La existența acestor circumstanțe incerte și contradictorii și în situația în care pentru funcția de director al instituției de învățământ general condiția întrunirii vechimii în activitatea didactică de cel puțin 3 ani este obligatorie și cumulativă cu celelalte condiții prevăzute de Regulamentul menționat supra, instanța de apel trebuia să verifice dacă Maria Zbigli a întrunit acest stagi, dacă în realitate a activat la Gimnaziul Țigănești, dacă efectiv a achitat contribuții sociale din această activitate, dacă s-au achitat alte plăți obligatorii, ca dovadă a activității sale la acea instituție, precum și din ce cauză această perioadă de activitate nu este reflectată în carnetul de muncă și nici în Curriculum Vitae de personal de Maria Zbigli.

În circumstanțele descrise, Colegiul apreciază ca fiind relevante argumentele recurentului referitor la aprecierea arbitrară a probelor de către instanța de apel, or, în sarcina instanței de apel, potrivit art. 373 din Codul de procedură civilă, revine obligația verificării circumstanțelor și raporturilor juridice stabilite în hotărârea primei instanțe și în final să le expună în decizia sa.

Prin prisma criticilor aduse de către recurent, Colegiul relevă că, instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt, fără a elucida circumstanțele cauzei, pripit s-a pronunțat în favoarea respingerii cererii de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe, prin ce se impune casarea deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut constant în jurisprudența sa ca dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 paragraful 1 din Convenție, nu poate trece drept efectiv decât dacă cererile și observațiile părților sunt în mod real ascultate, adică în mod real și concret examinate de către instanța sesizată. Altfel spus, art. 6 din CEDO, implică în special în sarcina instanței, obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor de proba, al argumentelor și elementelor de proba ale părților.

Dat fiind faptul că instanța de apel a emis o decizie neîntemeiată și nu a elucidat toate circumstanțele pertinente speței, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității admiterii recursului declarat de Ion Duca, casării deciziei din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) și art. 445 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Ion Duca.

Se casează integral decizia din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Duca împotriva Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu Maria Zbigli cu privire la anularea deciziei comisiei

de concurs, încheierea contractului individual de muncă cu emiterea ordinului și repararea prejudiciului moral, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Maria Ghervas